

Algemene uitleg over het fictiedossier - de boek- & filmopdrachten

Bij Nederlands in de onderbouw is fictie een belangrijk onderdeel; je leert over fictie in de methode. Daarnaast hoort het lezen van boeken (jeugdliteratuur) bij fictie. In de bovenbouw is het literatuuronderwijs en het lezen van literatuur (ook in de moderne, vreemde talen) een apart vak.

In klas 1 tot en met 3 lees je elk jaar drie boeken en kijk je één boekverfilmings. Over de boeken en de film maak je opdrachten; de boekopdracht / filmopdracht. Alle fictie-opdrachten bij elkaar noemen we je fictiedossier.

Inhoud van de boekopdracht

De boekopdrachten bestaan telkens uit dezelfde onderdelen:

1. Maak een voorblad,
2. Een analyse-opdracht: hierbij moet je vragen beantwoorden over het verhaal. Je leert hierbij alle kennis van fictie, dat de basis is voor literatuur in de bovenbouw,
3. Een verwerkingsopdracht; je kennis over fictie en van het verhaal pas je toe in bijvoorbeeld een schrijfoopdracht

Punten voor de boekopdracht

De opdrachten leveren telkens punten (0 tm 2,5 punt) op; alle opdrachten samen zijn een tien waard. Aan het einde van het jaar telt je cijfer mee als een repetitie (2x). Hieronder zie je hoeveel punten je voor een boekopdracht kunt krijgen:

- *Niet inleveren / incompleet & onvoldoende / geen eigen werk – internet = 0 punten (de opdracht moet dan alsnog gemaakt/verbeterd worden)*
- *Zwaar onvoldoende = ½ punt*
- *Onvoldoende = 1 punt*
- *Voldoende = 1 ½ punt*
- *Goed = 2 punten*
- *Zeer goed = 2 ½ punt*

!! Te laat inleveren - ½ punt per dag (weekeinde telt mee als ½ punt)

!! Inleveren = **geprint** & in een mapje ingeleverd bij de docent (via de mail telt niet als ingeleverd)

Werken aan de boekopdracht

In principe heb je tussen het opgeven van de boekopdracht en het inleveren van de boekopdracht 5 weken de tijd. De docent vertelt je duidelijk wanneer jullie klas de boekopdracht moet inleveren. Je kunt natuurlijk altijd eerder beginnen met het lezen van een boek; je weet immers dat je in periode 1, 2 en 3 een boek zult moeten lezen.

Probeer het werken aan de boekopdracht en het lezen van je boek goed te plannen. Soms heb je in de les tijd over om zelfstandig te werken: je kunt dan lezen in je boek of tijd besteden aan het maken van de boekopdracht. Wil je in de les met je boekopdracht aan de slag, neem je boek dan mee en vraag het even aan de docent. Wil je in het OLC werken aan de boekopdracht, vraag dat ook even aan de docent.

Hulp bij de boekopdracht

Ten eerste kan je in de methode veel informatie over fictie vinden. Kijk in het register waar je wat kunt vinden.

Ten tweede staat op het vakkenweb het bestand 'uitleg over fictie'. Je kunt dit vinden bij de bestanden van het vak Nederlands, helemaal bovenaan. Hierin staat een uitgebreide uitleg van alle begrippen die je tegenkomt in de boekopdrachten. Hier staat ook uitleg in over argumenten - citaten en voorbeelden.

Ten derde kan de docent je vaak een voorbeeld laten zien van een gemaakte boekopdracht. Deze is bedoeld om je een indruk te geven van de opdracht; uiteraard moet jij je eigen invulling geven.

Tot slot: je docent kan je op veel verschillende manieren helpen; vraag dus op tijd om hulp:

- Vraag advies bij het kiezen van een boek; er is een boek voor elke lezer en de docent heeft vaak goede tips,
- Vraag hulp bij het uitwerken van de analyse en de verwerkingsopdracht. Je mag gerust vragen stellen over het verhaal of het zoeken van citaten,
- Je mag je boekopdracht of een deel daarvan tussentijds inleveren. De docent kijkt de boekopdracht dan niet tot op de komma na, maar heeft zeker tips voor je om de opdracht te verbeteren. Spreek dit wel af met de docent.

Het fictiedossier

Bewaar alle fictie-opdrachten.

In klas 1 krijg je een voorblad voor het fictiedossier. Hierop vul je in welke boeken je gelezen hebt. De docent vult hierop de beoordeling van je opdrachten in. Je moet dit voorblad bij elke opdracht inleveren. Bewaar dit voorblad goed, want je neemt dit mee naar klas 2 en klas 3. De docent kan dan namelijk zien welke boeken je gelezen hebt en hoe de beoordelingen zijn geweest.

Een boek kiezen

Aan het begin van het nieuwe schooljaar krijg je een boekenlijst voor dat leerjaar. Bij de boekenlijst gelden de volgende regels:

- Je mag in een leerjaar één keer een boek van een auteur lezen. Je leest dus niet twee keer van dezelfde auteur.
- Als je een boek wil lezen dat niet op de lijst staat, vraag je toestemming aan de docent. Neem het boek dan even mee, zodat de docent weet waarover je praat.
- Boeken met een sterretje zijn voor de lezers van moeilijkere boeken.

De mediatheek heeft heel veel boeken en de medewerkers kunnen je goed helpen met het kiezen van een boek. Toch is het soms de moeite ook bij de bibliotheek te kijken naar een boek; je hebt dan zowel de keuze bij de mediatheek als bij de bibliotheek.

Keuze van het boek

Bij elke boekopdracht krijg je de vraag hoe & waarom je het boek gekozen hebt. Het doel van deze vraag is dat je er bewust van wordt hoe je een boek kunt kiezen dat je met plezier leest.

Beantwoorden van vragen

Bij het onderdeel 'analyse' van een boekopdracht moet je vragen over het boek beantwoorden. Hoe je antwoord geeft, is van belang. Het is namelijk niet de bedoeling dat je antwoord in vraag-antwoord-zinnen. Hieronder zie je een voorbeeld van zo'n vraag-antwoord-zin.

Leg uit wat je van het boek vindt en waarom je dit vindt.

Leuk. Veel spanning en niet zo moeilijk.

Je hoeft bij het beantwoorden van fictie niet telkens de vraag over te nemen, maar je antwoord moet een volledige en duidelijke zin zijn, waaruit blijkt welke vraag je beantwoordt. Een voorbeeld van een duidelijk antwoord is:

'Ik vond 'Als je dit leest, ben ik dood' een mooi boek. Het is leuk om te lezen omdat de hoofdpersoon dan wel dodelijk ziek is, maar hij blijft humor houden. Verder is het best zielig hoe hij telkens wat zieker wordt en minder kan.'

Belangrijk in dit antwoord is dat het een goede, volledige zin is. Bovendien is het duidelijk over welk boek het gaat en worden er voorbeelden gegeven. Uiteraard ga je van klas 1 naar klas 2 naar klas 3 steeds uitgebreidere antwoorden geven. Hiermee laat je zien dat je telkens meer leert / weet over fictie.

Probeer bij het beantwoorden van elke vraag telkens te laten zien wat je van het boek hebt begrepen. Dat doe je door veel te vertellen over het boek en voorbeelden te geven uit het verhaal. Het helpt je om te bedenken dat degene die jouw antwoord leest het verhaal niet kent, dus dat je veel moet uitleggen. Denk niet *'O, de docent kent het verhaal toch wel, dus ik hoef niets uit te leggen.'* Die docent wil namelijk lezen dat jij het ook weet.

De verhaalaspecten van de analyse

Op de volgende bladzijde zie je een overzicht staan van de verschillende verhaalaspecten, die telkens terugkomen bij het analyse-onderdeel. In de boekopdrachten van klas 1 tot en met drie kom je vaker dezelfde opdracht tegen, bijvoorbeeld *'wat is het perspectief?'*

Hoewel het dezelfde vraag is, wordt er niet hetzelfde van je gevraagd. Ten eerste is het niveau van de boeken die je leest in klas 1 anders dan in klas 2 en klas 3. Dat betekent dat het antwoord op de vraag vaak uitgebreider en minder makkelijk zal zijn. Ten tweede word je zelf een steeds betere, ontwikkeldere lezer met meer kennis van jeugdliteratuur. We verwachten dus ook een beter antwoord van je.